

MINISTRI KÄSKKIRI

Tartu

7. mail 2015. a nr 179

Haridus- ja teadusministri 13. märtsi 2009. a käskkirja nr 186
„Eesti võõrkeelte strateegia 2009–2015“
kehtivusaja muutmine ja rakenduskava kinnitamine aastani 2017

Vabariigi Valitsuse 10. veebruari 2005. a määruse nr 28 „Haridus- ja Teadusministeeriumi põhimäärus“ § 23 lõike 2 punkti 23 ja § 37 lõike 1 alusel ning lähtuvalt „Eesti keele arengukava 2011–2017“ 11. meetme 10. alapunktist ja Eesti võõrkeelte strateegia täitmise vahearuande (2009–2013) koostamisel esitatud ettepanekust:

1. Teen haridus- ja teadusministri 13. märtsi 2009. aasta käskkirjas nr 186 „Eesti võõrkeelte strateegia 2009–2015“ (Lisa 1) järgmised muudatused:
 - 1.1. Pikendan strateegia kehtivusaega kahe aasta võrra, s.o 31. detsembrini 2017 ning sõnastan strateegia pealkirja järgmiselt: „EESTI VÕÕRKEELTE STRATEEGIA 2009–2017“.
 - 1.2. Sõnastan strateegia käsitusala (peatükk 1.2.) esimese lõigu viimase lause järgmiselt: „Strateegias analüüsitakse Eesti senist võõrkeeleõppe korraldust, võõrkeelte õiguslikku seisundit ja võõrkeelte alaseid uuringuid ning sõnastatakse võõrkeelepoliitika põhimõtted ning visioon aastaks 2017.“
 - 1.3. Sõnastan strateegia ülesehituse (peatükk 1.4.) viimase lõigu eelviimase lause järgmiselt: „Viiendas peatükis esitatakse strateegia visioon võõrkeelte seisundist aastal 2017.“
 - 1.4. Sõnastan peatükk 5 (VISIOON) pealkirja järgmiselt: „5. VISIOON: VÕÕRKEELED AASTAL 2017“.
 - 1.5. Sõnastan peatükk 6. STRATEEGIA RAKENDAMINE, SEIRE JA TULEMUSLIKKUSE HINDAMINE järgmiselt: „Strateegia tulemuslikkuse hindamiseks kavandatakse 2014. aastal vahearuanne ja 2018. aastal lõpparuanne, mille koostamiseks viiakse läbi vajalikud uuringud.“
2. Kinnitan strateegia rakenduskava aastateks 2015–2017 (lisa 3).
3. Käesolevat käskkirja on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades kaebuse Tartu Halduskohtusse “Halduskohtumenetluse seadustikus” sätestatud korras.

Jürgen Ligi
minister

Lisa 3
haridus- ja teadusministri 13. märtsi 2009. a
käskkirja nr 186 juurde

KINNITATUD
haridus- ja teadusministri 7. mai 2015. a
käskkirjaga nr 440.

Eesti võõrkeelte strateegia 2009–2017
RAKENDUSKAVA 2015–2017¹
Valdkond VÕÕRKEELTE ÕPE ÜLDHARIDUSKOOOLIDES

Eesmärk:

- võõrkeelte, sh eesti keele kui teise keele õpetamisel lähtutakse „Euroopa keeleõppe raamdokumendis” kirjeldatud keeleoskustasemetest;
- esimese võõrkeelena õpitakse rohkem saksa, prantsuse, vene ja muid võõrkeeli;
- võõrkeele õppe kaudu omandavad õpilased sihtkeele kultuuriga seotud teadmised ja suureneb tolerantsus erinevatest kultuuridest pärit inimeste suhtes;
- erinevates võõrkeeltes õpitakse üksikuid aineid;
- võõrkeelte õpetus on kvaliteetne sõltumata piirkonnast ja kooli omandivormist;
- kolme ja enamat võõrkeelt oskavate gümnaasiumilõpetajate arv kasvab.

¹ Strateegia rakenduskava 2015–2017 on koostanud: Tõnu Tender (töörühma esimees; Haridus- ja Teadusministeerium), Piret Kanne (SA Innove), Made Kirtsi (SA Archimedes), Juhani Koivuviita (Soome Instituut Eestis), Anne Lind (Goethe Instituut), Kristi Mere (vabakutseline keeleekspert), Ene Peterson (Eesti Võõrkeeleõpetajate Liit), Kersti Sõstar (SA Innove) ja Mari Tarvas (Tallinna Ülikool). Strateegia rakenduskavas esitatud summad on provisorsed: igal eelarveaastal arutatakse läbi tegeelikud rahastamisvõimalused. Rahalise toetuse tabelis paiknevad tämid (*) viitavad sellele, et rahasumma ei ole keeleosakonna (strateegia rakenduskava) eelarves.

Eesmärgi indikaator: 1. Põhikooli lõpetajad valdavad A-võrkeelt B1 ja B-võrkeelt A1.2 – A2. tasemel, keskhariiduse omandanud valdavad kahte võrkeelt B-tasemel (Euroopa Nõukogu ühsete keeleoskustasemete süsteemis).

1. Valdkond VÕORKEELTE ÕPE ÜLDHARIDUSKOOUIDES

Tegevus	Väljundi indikaator	Vastutaja	Teostaja	Rahaline toetus eurodes		
				2015	2016	2017
1. Motiveerida gümnaasiumi lõpetajaid saavutama vähemalt kahe võrkeele oskus B2-keeleoskustasemel.	CertLingua (CL) võrgustiku programm on Eestis käivitunud: Eesti on liitunud CL võrgustikuga, atesteeritud on kuni kolm (3) CL kooli ja programmi on lootsitud kuni kolmes (3) Eesti gümnaasiumis. Lootsimise õnnestumisel on programmi laiendatud 2017. aastal kuni 10 gümnaasiumisse.	HTM KE	HTM, EVÕL, akrediteeritud CL koolid	7000	7000	15 000
2. Kujundada eri osapooltega välja selged põhimõtted, milline keeleõpet ja keeleoskust kajastav teave peab eri andmebaasides (EHIS, ÕIS, SAIS, EIS) sisalduma.	Koostöös eri andmebaaside (EHIS, ÕIS, SAIS, EIS) arendajatega, keeleekspertide, kõrgkoolide jt on välja töötatud põhimõtted, millist keeleteemalist teavet peavad infobaasid sisaldama. On koolitatud õpetajate asutuste Eesti hariduse infosüsteemi (EHIS-sse) andmete sisestajaid; on teavitatud sel teemal koolijuhate ning lapsevanemaid.	HTM KE, VH, AN, SA Innove	Infobaaside arendajad	*	*	*
3. Koolide projektipõhine toetamine soome keele kui B-võrkeele õpetamisel põhikoolis ning koolide projektipõhine toetamine soome keele õpetamisel B-keeleoskustaseme kursustel gümnaasiumiastmes.	Projektipõhiselt on toetatud soome kui B-võrkeele õpet vähemalt neljas (4) põhikoolis ning projektipõhiselt on toetatud soome keele õpet vähemalt kolmes (3) gümnaasiumis.	HTM KE	Soome – Eesti Instituudi SA esindus	15 000	15 000	15 000

4.	Gümnaasiumi lõpetajate erinevate keelte oskuse hindamise võimaluste laiendamine.	Eesti on saanud Soomelt õiguse kasutada gümnaasistide soome keele kui võõrkeele hindamiseks B1- ja B2-taseme YKI (<i>Yleinen Kielitutkinto</i> ; riiklik keeleoskustunnistus) teste (soovitatavalt 2017. a-st), vastavasse ministri määrusesse on lisatud YKI-test ning on toimunud testijate koolitus.	HTM KE, VH	Soome – Eesti Instituudi SA esindus, SA Innove	—	4000	4000
5.	Põhikooli lõpetajatel on võimalus saada usaldusväärset teavet teise õpitava võõrkeele keeleoskustaseme kohta nii tasemetestide kui ka Euroopa keelemapi abil.	Rahvusvahelises koostöös on välja arendatud ning kasutusele võetud kvaliteetne põhikooli soome keele A2/B1-keeletaseme eksam või tasemetöö.	HTM KE, VH	Soome – Eesti Instituudi SA esindus, SA Innove	3000	3000	3000
6.	Õpilaste mitmekesistele võõrkeeleõppevõimalustele kaasa aitamine.	Riigi, KOVide ja kultuuriinstitiutide koostöös on kaasa aidatud õpilaste prantsuse, saksa ja soome keele edasiõppimise võimalustele üleminekul põhikoolist gümnaasiumisse.	HTM, KOVID	Kultuuriinstitiutid	*	*	*
7.	Õpitavate keelte praktilise kasutamise toetamine: võõrkeeltes (nt prantsuse, saksa keeles) õpetatavate õppeainete täiendav toetamine.	Kolme aasta jooksul on toetatud vähemalt viit kooli, kus õpetatakse õppeaineid võõrkeeles.	HTM KE	Kultuuriinstitiutid, haridusosakonnad	2000	15 000	15 000
					27 000	44 000	52 000

2. Valdkond VÕORKEELTE ÕPE KUTSEÕPPEASUTUSTES

Eesmärk:

- kutseõppes lähtutakse võõrkeeleõppe sisu ja mahu planeerimisel Eesti ja Euroopa Liidu tööturu rahvusvahelistumisest;
- kõikides kutsestandardites on määratletud võõrkeelte, sh eesti keele kui riigikeele oskuse nõuded vastavalt „Euroopa keeleõppe raamdokumendis” kirjeldatud keeleoskustasemetele;
- kutseõppeasutuste võõrkeeleõppe korralduses lähtutakse riiklikes õppekavades kirjeldatud võõrkeelte oskuse nõuetest, eri kutseõppeasutuste samadel erialadel on võõrkeeleõppe tingimused ja eesmärgid sarnased.

Eesmärgi indikaator: 1. Kutseõppeasutuste lõpetajad valdavad õpitud võõrkeeli kutsestandardites eesmärgiks seatud tasemel.

Tegevus	Väljundi indikaator	Vastutaja	Teostaja	Rahaline toetus eurodes		
				2015	2016	2017
1. Erialainete õpetamine kutseõppeasutustes võõrkeeltes; parima praktika väljaselgitamine, tutvustamine ja levitamine.	Erialainete võõrkeeltes õpetamise juhtumeid on kirjeldatud, need on elektroonselt kättesaadavad kodulehel www.kutsekeel.ee	HTM KE, KT	EVÕL, erialakeelte õpetajad	2000	2000	2000
2. Võõrkeelte oskuse kirjelduste täiendamine ja parandamine kutsestandardites.	10–15 eriala kutsestandardites on kirjeldatud võõrkeelte oskuse nõuded.	HTM KE, KT, SA Innove Keelekeskus	SA Kutsekoda (kutsenõukogud), kaasates keeleeksperdid: SA Innove Keelekeskus, kultuuriinstitiutide eksperdid	3500	3500	3500
3. Kutsehariduse õpilastel on võimalus saada usaldusväärset teavet õpitavate keelte keeleoskustasemete kohta Euroopa keelemapi abil.	Koostatud on Euroopa keelemapi mudel 15+, kutseharidussüsteemis töötavad õpetajad on saanud teemakohtast koolitust.	HTM KE, KT	SA Innove, EVÕL	*	*	*
				5500	5500	5500

3. Valdkond VÕORKEELTE ÕPE KÕRGGKOOUIDES. VÕORKEELTE ÕPETAJATE PÕHI- JA TÄIENDUSKOOLITUS

Eesmärk:

- tulemuslepingute kavandamisel toetatakse võorkeelteoskust nõudvate spetsialistide (võõrfiloloogid, õpetajad, testispetsialistid, tõlkijad, tõlgid, diplomaatiliste ja majandusesinduste töötajad jne) vajadusanalüüsile ja tellitakse kõrgkoolidelt vajalikul hulgal spetsialistide ettevalmistamine;
- Euroopa Liidu ametlike keeli on võimalus õppida vähemalt ühes Eesti avalik-õiguslikus ülikoolis või korraldatud nende keelte õppimise võimalus Euroopa kõrgkoolides erinevate sihtfinantseeringute kaudu;
- Vähemalt ühes Eesti avalik-õiguslikus ülikoolis õpetatakse idamaade, uurali, skandinaavia keeli ja klassikalist filoloogiat;
- Eesti avalik-õiguslikud ülikoolid teevad koostööd võorkeelte uurimise ja õpetamise valdkonnas;
- Eesti kõrgkoolid teevad omavahel koostööd ja on kaasatud rahvusvahelisse koostöösse võorkeeleerialade õppekavade arendamisel ja kvaliteedi tagamisel;
- võõrfiloloogide erialase ettevalmistuse ja võõrkeeleõpetajate täienduskoolituse kvaliteedi tagamiseks toetuvad kõrgkoolid teoreetiliste ja rakenduslingvistiliste uurimistööde tulemustele;
- võorkeelte õpetajateks õppivad üliõpilased osalevad stažeerimis-, vahetus- ja täienduskoolitusprogrammides riikides, kus räägitakse vastavaid võõrkeeli emakeelena;
- toimib infovahetus koolitajate ja tööandjate vahel võõrkeelte valdkonnas;
- Bakalaureuse, magistri- ja doktorikraadi omandamisel osatakse võõrkeeli kõrgharidusstandardis kirjeldatud vastava haridustaseme nõuetele vastavalt, võõrkeelte nõutud tasemel omandamiseks on kõrgkoolides loodud vajalikud tingimused.

Eesmärgi indikaator.

1. Kõrghariduse omandanud valdavad võõrkeeli kõrgharidusstandardis eesmärgiks seatud tasemel.
2. Eestis on olemas vajalikud võõrkeelte valdkonnaga seotud spetsialistid, sh õpetajad, tõlgid jne.

Tegevus	Väljundi indikaator	Vastutaja	Teostaja	Rahaline toetus eurodes		
				2015	2016	2017
1. Tulevaste võõrkeeleõpetajate stažeerimise toetamine keelt enamus- või riigikeelena kõneldaval maal, praktikaprogrammides osalemine.	Võõrkeelte õpetajateks õppijad läbi-avad osa õppest õpitavat keelt enamus- või riigikeelena räägitavas riigis.	HTM KO	HTM KO, SA Archimedes	*	*	*
2. Euroopa keeleõppe raamdokumendi ja Euroopa keelemapi teemalised õpetajate täienduskoolitused.	CertiLingua koolide õpetajad on saanud teemakohast täienduskoolitust.	HTM KE	EVÕL, SA Innove	500	—	2000
3. Võõrkeeleõpetajate täienduskoolituskursuse „Kultuur ja keel, kultuuriteadlikkus” (TÜ) rakendamine.	On toimunud kuus koolituspäeva, millel on osalenud 120 võõrkeelte õpetajat.	HTM KE	Koolitusasutused; EVÕL	—	4500	5300
4. Mõtme keele õpetajate ning lõimitud aine- ja keeleõppe (LAK) õpetajate koolituspõhimõtete ja õppekavade väljatöötamine põhi- ja täienduskoolituses.	On välja töötatud õppekavad, kus võõrfiloloogidel on lisaerialana võimalus omandada mingi muu õppeaine õpetaja eriala; erinevate õppeainete õpetajatel on võimalus omandada lisaerialana võõrkeele õpetaja kutse.	HTM	Kõrgkoolid	*	*	*
5. Kõrgkoolid kaasavad õppekavade arendamisse üldhariduskoolide võõrkeeleõpetajaid.	Võõrkeeleõpetajate õpetajakoolituse õppekavad vastavad nüüdisaja nõuetele ja on akrediteeritud.	Kõrgkoolid	Kõrgkoolid, EVÕL	*	*	*
6. Võõrkeeleõpetajate ametialaste täienduskoolituste toetamine erialaorganisatsioonide projektipõhise toetamise kaudu.	Projektipõhiselt on toetatud Eesti inglise, saksa, soome, vene ja prantsuse keele õpetajate seltsi korraldatavaid traditsioonilisi täienduskoolitusi.	HTM KE	Eesti võõrkeeleõpetajate erialaorganisatsioonid	4000	8000	8000

7.	Rahvusvaheliste võõrkeeleeksami- te testijate koolitamine.	Vene keele rahvusvahelise eksami- testijate III (viimane) koolitus- moodul kuni 20 osalejale on toi- munud ning selle läbijad on saanud vene keele eksami testija tunnistuse.	HTM KE, SA Innove	TÜ, VÕS	10 000	—	—
8.	Projektipõhine kakskeelsete sõna- raamatute (eesti ja vähemkasutatud võõrkeel: prantsuse, saksa, itaalia jm) koostamise toetamine.	On toetatud Suure eesti – prantsuse sõnaraamatu (GDEF) koostamist; on toetatud kirjastuses Valgus osaliselt valminud saksa-eesti koolisõnaraa- matu, prantsuse-eesti, itaalia-eesti ja soome-eesti sõnaraamatu koostami- se lõpetamist.	HTM KE	Eesti-Prant- suse Leksiko- graafiaühing, Eesti Keele Instituut	7500	15 000	15 000
					22 000	27 500	30 300

4. Valdkond VÕORKEELTE ÕPE MITTEFORMAALSES HARIDUSES

Eesmärk:

- Erinevas vanuses inimestele on olemas võimalused huvi- või vabahariduse raames õppida võõrkeeli;
- Koolieelses eas lastele on loodud kvaliteetsed eakohased keeleõppevõimalused; mitmekesistada õpikeskkonda, kaasates keeleõppesse meedia (nt televisioon);

Eesmärgi indikaator:

1. Eesti elanikud valdavad lisaks emakeelele kahte võõrkeelt.

Tegevus	Väljundi indikaator	Vastutaja	Teostaja	Rahaline toetus eurodes		
				2015	2016	2017
1. Toetada projektipõhiselt saksa, prantsuse jt võõrkeelte õpet lasteaedades ja algklasside mängurühmade/ringides ning Eesti laste osalemist rahvusvahelistel võõrkeelsetel vaitlusvoorudel.	Nimetatud keeli õpetavaid lasteaedu ja koole on rahaliselt täiendavalt toetatud.	HTM KE	Kultuuriinstitiidid, koolieelsed lasteasutused ja koolid	18 000	20 000	20 000
				18 000	20 000	20 000

5. Valdkond VÕORKEELTE ALASED UURINGUD, KOMMUNIKATSIOON, VÕORKEELTE OSKUSE NÕUDED, TUNNUSTUSSÜSTEEMI ARENDAMINE

Eesmärk:

- võõrkeelte aspekt (keelenõudlus ja keelte kasutamine, keeleõppe motiivatsioon jne) sisaldub interdistsiplinaarsetes uuringutes;
- kõrgkoolides ja uurimisasutustes kavandatakse ja viiakse läbi vajalikul hulgal võõrkeelte omandamise ja õpetamisega seotud rakenduslikke uuringuid;
- Eesti avalik-õiguslikes ülikoolides teostatakse võõrkeelte alaseid teoreetilisi uurimusi (keeletüpoloogia, teoreetiline kontrastiivlingvistika, tõlketeooria, võõrkeelte omandamise ja õpetamise teooriad);
- Eesti erinevad institutsioonid teevad koostööd Euroopa Liidu võõrkeelteemaliste uurimisprogrammide ja projektidega;
- on olemas pidevalt uuendatud andmed Eesti elanike võõrkeelte oskuse ja kasutamise kohta;
- põhikooli ja gümnaasiumi riiklike õppekavade võõrkeelte ainekavades lähtutakse Euroopa keeleõppe raamdokumendi keeleoskuse tasemetest;
- põhikooli ja gümnaasiumi võõrkeelte lõpueksamid on koostatud vastavalt Euroopa keeleõppe raamdokumendi keeleoskuse tasemetele;
- on olemas ja erinevatele sihtgruppidele (võõrkeeli õppida soovivad inimesed, töandjad, keeleõppefirmade õpetajad) kättesaadav info keeleoskuse taseme hindamise ja testimise kohta, sh rahvusvaheliselt tunnustatud eksamite korralduse, läbiviimiskohtade kohta;
- võõrkeelte eksamite arendus põhineb süsteemsel analüüsil, eksamispetsialistide täienduskoolitus on järjepidev;
- riigi toetusel on loodud ja toimib aktiivselt võõrkeelte õpetajaid ühendav katuseorganisatsioon, mille kaudu toimub täienduskoolituse kavandamine, nõustamine, rahvusvahelise koostöö võimaluste ja väliskoolituste kohta info edastamine, parima praktika ja kogemuste jagamine;
- tunnustatakse edukamaid võõrkeelte õppijaid, õpetajaid ja huvitavamaid keeleõppeprojekte;
- erinevate võõrkeelte oskuse vajalikkus kajastub olulise teemana meedias;
- võõrkeelte õpetajad osalevad stažeerimis-, vahetus- ja täienduskoolitusprogrammides riikides, kus räägitakse vastavaid võõrkeeli emakeelena.

Eesmärgi indikaator:

1. Võõrkeelte oskuse vajadus on Eesti elanike hulgas teadvustatud ja väärtustatud nii hoiakulisel kui ka käitumuslikul tasandil.

	Tegevus	Väljundi indikaator	Vastutaja	Teostaja	Rahaline toetus eurodes		
					2015	2016	2017
1.	Võõrkeelte alaste uuringute algatamine ja läbi viimine.	On läbi viidud vähemalt kaks võõrkeelte alast uuringut. Soovitatavad teemad: 1. Seirata õpetamist ja õppimist, et leida vastused küsimustele, miks erinevad tulemused eesti ja vene õppekeelega koolides. 2. Millest lähtuvad õpilased õppeasutuses teise võõrkeele valimise puhul?	HTM KE	HTM AN, kõrgkoolid, uurimis-asutused	—	10 000	10 000
2.	Eesti osalemine Euroopa Nõukogu keelehariduskeskuse programmi-des ning sealt saadud ajakohase teabe levitamine Eestis.	Eesti esindajate osalemine Austrias, Grazis paikneva Euroopa Nüüdiskeelte Keskuse programmi kuuluvates tööpajades (ECML)	HTM KE	HTM KE	13 662	13 800	13 800
3.	Uuenduslike keeleõppetegevuste ja -programmide tunnustamine ning asjakohase teabe levitamine.	Osalemine Euroopa keeleõppe tunnuskirja programmis.	HTM KE, SA Innove, SA Archimedes	SA Archimedes, HTM KE	4500	4500	4500
4.	Eesti keelehariduse tutvustamine rahvusvahelisele üldsusele.	Võõrkeeleõpetajate maailmaorganisatsiooni FIPLV piirkondliku regiooni NBR (<i>Nordic Baltic Region</i>) rahvusvahelise konverentsi korraldamine Eestis, Tallinnas 2016. aastal, on ette valmistatud ja läbi viidud.	HTM, EVÕL	EVÕL	5000	6000	—
5.	Võõrkeelte strateegia tegevuste mõju hindamine, vajalike uuringute tellimine, uuringute tulemuste avalikustamine.	On koostatud võõrkeelte strateegia lõpparuanne.	HTM KE	uurimisasutused	—	—	9000
6.	Õpitavate ja ühiskonnas kasutatavate keelte mitmekesisuse toetamine: üldsuse teavitamine.	Euroopa keeltepäeva korraldamine linnaruumis paljukasutatavas paigas.	HTM, SA Innove keeleosakond	HTM, SA Innove, SA Archimedes, kultuuriinstitutsioonid	—	10 000	10 000

7.	Koolituspäevad töandjatele Euroopa keeleõppe raamdokumendi keeleoskustasemetest.	On läbi viidud vähemalt kaks koolitust töandjatele.	HTM KE, SA Innove	HTM KE, SA Innove, EVÕL	—	2500	2500
8.	Võõrkeelte õpetajaid ühendava katusorganisatsiooni eesmärkide ja tegevuste toetamine.	EVÕL on koostanud vaadeldaval perioodil koostöös HTMi jt koostööpartneritega aastased tegevuskavad	HTM KE	EVÕL	12 000	12 000	12 000
9.	CertiLingua programmi (gümnaasiumi lõpetajate vähemalt kahe võõrkeele oskuse B2-keele tasemel) tunnustamine Eesti kõrgkoolides ja töandjate seas.	CertiLingua võrgustiku programmi põhimõtteid on tutvustatud Eesti kõrgkoolidele ning töandjatele.	HTM KE, SA Innove	EVÕL	1000	2500	2500
10.	Saadaval on teave keeleoskuse tasemete hindamise ja testimise kohta.	Euroopa keelemapi kodulehe arendamine (selle kasutajate arv on olnud ~64 000 kasutajat aastas)	HTM KE, SA Innove	SA Innove, EVÕL, SKI	*	*	*
					36 162	61 300	64 300
KÕIK KOKKU					108 662	158 300	172 100

Piret Kärtner
keeleosakonna juhataja